

Draaiboek online focusgroep: Burgerforum Corona

Mogelijkheden tot het betrekken van burgers in het managen van de Corona-uitbraak

(10)(2e) (10)(2e)

Wie?

Inwoners van Nederland.

Wat?

Een groepsdiscussie over de (gewenste) betrokkenheid van NL inwoners bij hoe er omgegaan wordt met de Corona uitbraak in Nederland.

Hoe?

De discussiegroepen vinden online plaats.

Per discussiegroep worden 7 deelnemers uitgenodigd, van wie uiteindelijk minstens 5 deelnemers daadwerkelijk meedoen. Nog overleggen hoe vaak we dit gaan uitvoeren.

Waar?

Vanuit thuis.

Hoelang?

De discussiegroepen duren 2,5uur. Ze starten om 09:30 en eindigen om 12:00.

Gespreksleiders?

(10)(2e) (10)(2e), (10)(2e) (10)(2e) (even nog overleggen), en (10)(2e)

Inhoudsopgave

1. Opening burgerforum Corona (09:30-09:40).....	3
2. Introductie Corona-uitbraak (09:40-10:00).....	4
3. Corona-uitbraak: gebeurtenissen (10:00-10:45).....	4
4. Presentatie: Het betrekken van inwoners in Nederland bij de bestrijding van de Corona-uitbraak (10:45-11:00).....	6
5. Groepsdiscussie over betrokkenheid van Nederlandse inwoners bij de bestrijding van de Corona-uitbraak (11:00-11:50).....	8
6. Afsluiting (11:50-12:00).....	9

1. Opening burgerforum Corona (09:30-09:40)

Welkomswoord

Goedemorgen allemaal, bedankt dat jullie vandaag aanwezig kunnen zijn bij deze groepsdiscussie. Ik wil eerst even vragen of ik gewoon je/jij mag zeggen, of liever u? Hoe zal ik jullie/u aanspreken?

We doen de groepsdiscussie in een iets andere setting dan we eigenlijk in gedachte hadden, namelijk online. Dit doen we natuurlijk door de Corona-situatie. We zijn benieuwd hoe het vandaag gaat lopen, zo online, en we hopen heel erg dat het vandaag goed gaat met de technologie en dat we een fijne discussie kunnen hebben met elkaar!

Eerst zal ik ons even voorstellen:

Introductie (10)(2e) & (10)(2e) / (10)(2e)

Mijn naam is dus (10)(2e) en ik woon in Nijmegen, ik ben 24 jaar. Ik werk bij het RIVM (overheidsorganisatie dat veel onderzoek doet naar de gezondheid van de inwoners in Nederland) en bij de vrije universiteit in Amsterdam als onderzoeker. Mijn onderzoek gaat over infectieziekte-uitbraken.

(10)(2e) / (10)(2e) stelt zich voor.

Ik ben natuurlijk ook benieuwd met wie we vandaag dit groepsgesprek gaan hebben. Dus het lijkt me fijn als jullie je ook even kunnen voorstellen!

Deelnemers stellen zich voor.

Uitleg over het onderwerp en de dagplanning

Leuk om kennis met jullie te maken! Ik werk dus op de afdeling infectieziektebestrijding. In mijn onderzoek bekijken we of de inwoners in Nederland beter betrokken kunnen worden bij de bestrijding van infectieziekte-uitbraken, en op wat voor een manier dat dan kan. Hier gaan we het dan ook met jullie over hebben vandaag. Nu is er natuurlijk 1 onderwerp dat er met kop en schouders bovenuit steekt als ik het heb over infectieziekte-uitbraken, en dat is de Corona-uitbraak. Over deze uitbraak willen we het dan ook vandaag gaan hebben!

Voordat we het echt gaan hebben over Corona wil ik eerst graag wat praktische dingen met jullie bespreken. Op deze slide zien jullie hoe de planning van vandaag er ongeveer uit zal zien:

09:30-09:40 = Opening en kennismaking
 09:40-10:00 = Introductie
 10:00-10:45 = Corona-uitbraak: gebeurtenissen
 10:45-11:00 = Pauze + tijdlijn verder maken
 11:00-11:50 = Discussie over betrokkenheid inwoners NL
 11:50-12:00 = Afsluiting + feedback

De discussie die we vandaag hebben is een deel van mijn onderzoek dat ik doe als onderzoeker. Ik wil de dingen die wij vandaag gaan bespreken dan ook graag publiceren als wetenschappelijk onderzoek. Dit betekent dat de dingen die vandaag gezegd worden opgeschreven worden in een rapport. Natuurlijk wordt jullie naam nooit genoemd in deze rapporten en zullen jullie altijd anoniem blijven. Wij gaan vertrouwelijk met deze informatie om.

- Geluidsopnames / video-opnames?
- Informed consent:
 - o Verbaal informed consent voor geluids/video opnames
 - o Meedoen informed consent al door CG Research?

Voordat we gaan beginnen over Corona wil ik nog zeggen dat we heel erg benieuwd zijn naar jullie ervaringen, hier gaat het dan ook om vandaag. Dat betekent dat alles wat jullie zeggen waardevol is voor ons!

2. Introductie Corona-uitbraak (09:40-10:00)

We horen de laatste paar maanden ontzettend veel over de Corona-uitbraak. Het is iets wat heel erg speelt in Nederland en daarom vinden we het belangrijk om het er vandaag over te gaan hebben met jullie! We zijn erg benieuwd naar wat jullie te zeggen hebben. Het doel van vandaag is dan ook om jullie ervaringen en meningen over de Corona-uitbraak te horen. We willen graag weten wat er in Nederland speelt. We willen dus vooral jullie aan het woord laten vandaag. Natuurlijk is er ook ruimte om vragen aan ons te stellen. We gaan bekijken in hoeverre wij de vragen kunnen beantwoorden, wij zijn namelijk onderzoekers bij het RIVM, maar geen inhoudsexperts over de uitbraak. Maar het doel van vandaag is om het te hebben over wat jullie denken en vinden over de uitbraak, dus hier zullen wij ons dan ook vooral op focussen.

Dit gezegd hebbende, wil ik graag beginnen met een vraag aan jullie.

- Ik kan me zo voorstellen dat er veel naar boven komt als we het hebben over de Corona-uitbraak, en ik ben nu benieuwd naar wat het eerste is wat er bij jullie naar boven komt? 1 ding dat er bij jullie bovenuit springt, als je hoort over de Corona-uitbraak?
- Dit kan van alles zijn, vragen, zorgen, ideeën, iets dat je hebt gehoord, een mening of iets wat je is overkomen?

Elke deelnemer geeft antwoord hierop.

Bedankt voor jullie antwoorden. Ik hoor:

- Dit onderwerp vaker terug komen
- Veel verschillende dingen zoals
- ...

Scenario: De deelnemers gaan te lang door over hun ervaringen.

Ik krijg het idee dat jullie erg veel te vertellen hebben over jullie ideeën/meningen over de Corona-uitbraak. We gaan in het volgende gedeelte van de groepsdiscussie veel aandacht besteden aan jullie ervaringen met de uitbraak, dus die komen straks nog veelvuldig aan bod! Ik wil nu graag nog verder gaan naar deelnemer X, zodat iedereen de kans krijgt om te vertellen wat er bij hem/haar het eerste naar boven komt als je denkt aan de uitbraak.

3. Corona-uitbraak: gebeurtenissen (10:00-10:45)

Ik wil nu graag doorgaan met het volgende gedeelte. In dit gedeelte wil ik graag met jullie een tijdlijn gaan maken over hoe jullie de Corona-uitbraak tot nu toe beleefd hebben. Dit gaan we stap voor stap maken. Iedereen gaat zelf zijn eigen tijdlijn tekenen. Om de tijdlijn te maken ben ik op zoek naar alle ervaringen/momenten/dingen die jullie zijn bijgebleven vanaf het moment dat jullie voor het eerst iets over Corona hoorde tot nu. Zelfs dit platform kan iets zijn wat jullie zien als een memorabele gebeurtenis over Corona. Het gaat er niet om dat jullie de precieze datum van jullie

ervaringen nog weten, het gaat er echt om wat die ervaringen zijn. Over de andere dingen zoals de datum hoeven jullie je niet druk te maken, hier gaan we dan samen wel uitkomen.

Om deze tijdlijn te maken hebben jullie pen en papier nodig. Wij gaan vragen stellen om jullie herinneringen een beetje naar boven te halen, waarna jullie deze herinneringen dan op jullie tijdlijn gaan zetten. Hopelijk krijgen we uiteindelijk samen een zo compleet mogelijke tijdlijn die jullie ervaring met de uitbraak laat zien. Wij zijn ook heel erg benieuwd hoe jullie tijdlijnen er uiteindelijk uitzien, dus we vragen jullie of jullie na afloop van deze discussiegroep een foto van jullie tijdlijn kunnen maken en die op te sturen naar mijn mail. Ik zal op het einde van de discussie nog even mijn mail geven. Nogmaals wat gaan we doen? We willen dus een tijdlijn gaan maken met jullie ervaringen over de Corona-uitbraak, deze mogen heel klein zijn en ook heel groot. Alle ervaringen zijn goed in deze tijdlijn. Tussen de vragen door zo dadelijk ga ik ook een aantal keer vragen of jullie wat ervaringen willen delen, deze zal ik dan hiernaast ook in de chat typen, zodat we toch een beetje van elkaar kunnen zien welke gebeurtenissen er allemaal zijn.

Is het duidelijk voor jullie wat we willen gaan doen nu?

Oké om te beginnen mogen jullie een horizontale pijl tekenen zoals jullie op de dia zien.

Dan gaan we beginnen met de eerste vraag:

1. - Wat is het eerste dat je herinnert over de Corona-uitbraak?
- Wanneer hoorde je het eerste over de Corona-uitbraak? En wat hoorde je dan?

Deze eerste gebeurtenis mogen jullie helemaal links in de tijdlijn zetten. Wilt iemand iets vertellen over zijn of haar eerste gebeurtenis?

Deelnemers vertellen over gebeurtenis. Sophie zet deze in de chat.

- Hoe heb je dit gehoord?
- Waarom herinner jij je dit?
- Wat deed het met je toen je dit hoorde?

Oké bedankt, we gaan nu verder met de volgende vraag:

2. - Wat is het laatste/meest recente dat je herinnert over de Corona-uitbraak?
- Wanneer hoorde je als laatste over de Corona-uitbraak? En wat hoorde je dan?

Deze laatste gebeurtenis mogen jullie helemaal rechts in de tijdlijn zetten. Wilt iemand iets vertellen over zijn of haar laatste gebeurtenis?

Deelnemers vertellen over gebeurtenis. (10)(2e) zet deze in de chat.

- Hoe heb je dit gehoord?
- Waarom herinner jij je dit?
- Wat deed het met je toen je dit hoorde?

Oké we hebben dus nu de start en het einde van jullie ervaringen met de Corona-uitbraak. Nu gaan we de tussenliggende gebeurtenissen erin zetten.

3. - Wat is het moment dat jou het meeste is bijgebleven?

- Toen ik net de inleiding gaf over de memorabele momenten tijdens de Corona-uitbraak, wat was dan het eerste wat bij jou naar boven kwam?

Deze gebeurtenis mogen jullie zelf in de tijdlijn zetten waar jullie denken dat die past. Wil iemand iets hierover vertellen?

Deelnemers vertellen over gebeurtenis. Sophie zet deze in de chat.

- Hoe heb je dit gehoord?
- Waarom herinner jij je dit?
- Wat deed het met je toen je dit hoorde?

Om de tijdlijn nu verder aan te vullen met jullie ervaringen mogen jullie even zelf nog jullie andere gebeurtenissen/memorabele momenten in de tijdlijn zetten. Ik wil jullie hier even rustig de tijd voor geven. Dus ik wil nu even een pauze inlassen om naar de wc te gaan en/of wat te drinken te pakken, en waarin jullie rustig wat tijd kunnen besteden aan de gebeurtenissen die jullie nog willen toevoegen aan de tijdlijn, om 10:45 gaan we weer verder met het groepsgesprek. Nogmaals, het gaat er dus om wat gebeurtenissen vanuit jouw ervaring zijn, die jij je nog kan herinneren over de Corona-uitbraak. Het maakt ook niet uit of jullie de precieze volgorde van hoe de gebeurtenissen hebben plaatsgevonden goed hebben, het gaat om de gebeurtenissen zelf. Na de pauze ga ik eerst kort wat informatie geven aan jullie, en daarna gaan we met jullie tijdlijn verder werken. Als jullie vragen hebben zo in de pauze, ik ben beschikbaar. Je kunt of het even vragen via de audio, of je typt het in de chat. Dus als je bijvoorbeeld even in de knoop zit met de volgorde kun je mij raadplegen, en hopelijk komen we er samen uit. Het is belangrijk dat jullie deze meeting niet wegglikken, want dan ben je eruit dus laat hem vooral open staan!

Pauze (20 minuten) van 10:25-10:45. Zet: "Om 10:45 beginnen we weer" in de chat.

4. Presentatie: Het betrekken van inwoners in Nederland bij de bestrijding van de Corona-uitbraak (10:45-11:00)

Fijn dat jullie er allemaal weer zijn. Ik hoop dat het jullie is gelukt om jullie tijdlijnen te maken! Ik ga nu eerst een korte presentatie geven, en daarna gaan we aan de slag met de tijdlijnen en de informatie vanuit de presentatie.

Als er een uitbraak, zoals het Corona, plaatsvindt, wordt er bekeken hoe wij met zijn allen in Nederland het beste met de uitbraak om kunnen gaan. Hieronder vallen veel verschillende kanten, zoals:

- Wat is er tot nu toe onderzocht?
- Wat is tot nu toe bekend en onbekend over het virus/de uitbraak?
- Wat kan er gedaan worden in de situatie waarin we ons nu bevinden?
- Hoe moet er gecommuniceerd worden naar alle verschillende betrokkenen, zoals huisartsen, ziekenhuizen, media, inwoners in NL?
- Welke maatregelen moeten er worden genomen?
- Wat betekent het als de ene maatregelen wel gedaan wordt en het andere niet? Of andersom?
- Hoe gaat iedereen om met de maatregelen?
- Welk beeld schept de media over de uitbraak?

Dit zijn vragen die naar voren komen als we het hebben over hoe de uitbraak bestreden moet worden. En al deze vragen moeten natuurlijk beantwoord worden. Om deze vragen te

beantwoordt wordt er gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek, en kennis en ervaring van professionals.

Diegene die zich nu vooral bezig houden met hoe de bestrijding van de Corona-uitbraak eruit moet zien is de overheid. Maar omdat de bestrijding van een uitbraak veel meer is dan alleen het maken van beslissingen, of het bedenken van maatregelen, vragen wij ons af of het zinvol is om meerdere partijen bij de bestrijding van de uitbraak te gaan betrekken (dan die nu betrokken worden), bijvoorbeeld ook de inwoners van Nederland. Zo kunnen de inwoners in NL meepraten over iets wat hun aangaat, aangezien de manier waarop er wordt omgegaan met de uitbraak, direct invloed heeft op hen. We willen het dus zo dadelijk met jullie gaan hebben hoe jullie nu kijken naar jullie betrokkenheid bij de bestrijding van de Corona-uitbraak en of jullie de behoefte hebben om meer betrokken te worden, en waarom dan wel of niet.

Dus wat gaan we zo doen? Eerst zal ik jullie wat gaan uitleg over manieren waarop je betrokken kan worden. Deze uitleg is heel algemeen, en later gaan we dit toepassen op de Corona-uitbraak.

Oké dus wat zijn verschillende vormen van betrokkenheid? Dit ga ik uitleggen met behulp van het volgende voorbeeld: Stel jullie voor, de gemeente waarin jij woont, wil een nieuw winkelcentrum gaan bouwen. Bij de vraag hoe dit nieuwe winkelcentrum er precies uit moet gaan zien, wilt de gemeente jou gaan betrekken.

Dit kan op de volgende manieren:

Als eerste optie kan de gemeente er voor kiezen om jullie duidelijke en tijdige informatie te geven over het nieuwe winkelcentrum. Jullie horen gewoon wat er gebeurt en dat is het.

Als tweede optie kan de gemeente jullie gaan bevragen over een aantal problemen of vragen waar de gemeente tegen aan loopt. Bijvoorbeeld welke winkels er in het centrum moeten komen. Jullie kunnen dan antwoord geven op de vragen/problemen, en vervolgens denkt de gemeente over jullie antwoorden na en beslissen of ze deze mee willen nemen in de beslissingen over hoeveel winkels er in het centrum moeten komen.

Als derde optie vraagt de gemeente advies aan jullie over hoe het winkelcentrum eruit moet gaan zien. Alleen wordt het advies dat jullie geven nu sowieso meegenomen in de uiteindelijke beslissing.

Als vierde optie gaan jullie samenwerken met de gemeente om het winkelcentrum te bouwen. De gemeente heeft bijvoorbeeld 3 verschillende ideeën over hoe het winkelcentrum eruit kan komen te zien, en jullie mogen gaan stemmen op 1 van deze 3 ideeën.

Als laatste optie kunnen jullie, als inwoner, helemaal zelf gaan beslissen hoe het winkelcentrum eruit komt te zien, dus locatie, hoeveelheid winkels, overdekt/of niet, hoe gaan de winkels eruit zien etcetera.

Dit zijn dus een aantal voorbeelden van hoe je op verschillende manieren betrokken kunt worden bij problemen/beslissingen/vragen. Er zijn natuurlijk nog veel meer andere manieren, en hier gaan we het zo nog over hebben, maar hiermee wilde ik jullie alvast wat voorbeelden geven. Het betekent ook niet dat de ene manier persé beter is dan de andere manier. Elke situatie is verschillend, en er kan dan weer een andere mate van betrokkenheid bij horen!

- Zijn er vragen over wat ik net verteld heb?

5. Groepsdiscussie over betrokkenheid van Nederlandse inwoners bij de bestrijding van de Corona-uitbraak (11:00-11:50)

Ik wil nu gaan naar het laatste gedeelte van dit groepsgesprek. Ik wil nu met jullie gaan praten over hoe jullie vinden dat jullie op dit moment betrokken worden bij de Corona-uitbraak, en of jullie hierin een andere rol willen spelen dan dat jullie op dit moment hebben. Om te beginnen heb ik een aantal algemene vragen die ik jullie hierover wil stellen. Omdat we natuurlijk deze discussie online uitvoeren, is het even bekijken wat wel en niet werkt tijdens de discussie. Het lijkt me goed als diegene die antwoord wilt geven dit doet, probeer er wel op te letten dat we niet steeds door elkaar heen praten, om zo de discussie duidelijk te laten verlopen. Stel een aantal personen beginnen tegelijk te praten, dan zal ik in de chat/via audio even aangeven wie er kan beginnen en wie er daarna kan etc. We moeten maar even samen kijken wat wel en niet werkt! Ook zal ik in de chat de vraag die ik stel even herhalen/jullie kunnen de vragen ook op de slides zien van de PowerPoint.

Algemene betrokkenheid bij de Corona-uitbraak:
(10 minuten)

- Voelen jullie je op dit moment betrokken bij de Corona-bestrijding?
- Zo ja, hoe dan?
- Zo niet, kun je uitleggen waarom niet?
- Zijn er mensen die hier anders over denken?

Onderwerpen waarover en manieren waarop inwoners in NL betrokken kunnen worden:
(40 minuten)

Nu wil ik graag over gaan naar het bespreken van jullie eigen ervaringen die in jullie tijdlijn staan:

- Als jullie nu je tijdlijn bekijken, hebben jullie dan ooit de behoefte gevoeld tijdens de uitbraak om meer betrokken te worden bij de bestrijding?
- Zo ja → wanneer/bij welke gebeurtenis in de tijdlijn had je meer betrokken willen worden?
- Waar past dit in jouw tijdlijn?
- Waarom kies je deze gebeurtenis uit?
- Heb je ook ideeën over hoe/welke manier jij betrokken had kunnen worden?
- Wat voor een rol had je hier kunnen hebben?
- Zo nee → Waarom niet?
- Als je het meer algemeen bekijkt, zonder specifiek je tijdlijn te gebruiken, heb jij dan überhaupt de behoefte om meer betrokken te worden bij de bestrijding van de Corona-uitbraak?
- Waarom wel/niet?

Vragen aan de rest van de groep:

- Wat vinden jullie van wat hij/zij zegt?
- Wil iemand hier iets aan toevoegen?
- Denkt iemand anders over zijn of haar behoefte aan betrokkenheid?
- Zien jullie dit ook voor je?

Bovenstaande vragen herhalen voor elke deelnemer die iets wilt toevoegen over zijn/haar betrokkenheid.

Additionele vragen:

- Over welk onderwerp willen jullie meer betrokken worden?
- Ik merk dat als we het hebben over betrokkenheid van NL inwoners vaak dezelfde onderwerpen voor komen zoals : Communicatie/het opvolgen van maatregelen.
- Denken jullie dat de NL inwoners ook betrokken kunnen worden bij andere onderwerpen zoals:
 - o Beslissen welke maatregelen er wel of niet moeten worden genomen?
 - o Bekijken welk onderzoek er gedaan moet worden naar Corona?
- Waarom wel/niet?

Als ik even terug kom op de verschillende vormen van betrokkenheid bij het ontwerpen van een winkelcentrum in jouw stad:

Slide met de voorbeelden over verschillende opties van betrokkenheid laten zien.

- Als je kijkt naar de opties van betrokkenheid, welke opties van betrokkenheid is volgens jullie mogelijk bij de bestrijding van de Corona-uitbraak?
- Hoeveel "inspraak" denken jullie dat de inwoners in NL kunnen hebben bij de bestrijding van de Corona-uitbraak?

Als we even kijken naar de laatste optie waarin jullie zelf helemaal mogen beslissen hoe het winkelcentrum eruit komt te zien, jullie mogen dus nu de uiteindelijke beslissing nemen over de vraag.

- Denken jullie dat deze vorm van betrokkenheid mogelijk is bij het bestrijding van de Corona-uitbraak?
- Waarom wel/niet?

6. Afsluiting (11:50-12:00)

We komen nu aan bij het einde van deze groepsdiscussie. We hebben een ontzettend mooie tijdlijn gemaakt met zijn allen, en ik heb verder geen vragen meer aan jullie.

- Hebben jullie nog vragen en/of opmerkingen voor ons?

Zoals eerder aangegeven ontvang ik nog heel erg graag een foto van jullie zelf gemaakte tijdlijnen. Willen jullie hier een foto van maken met jullie mobieltjes en naar mij toe willen mailen. Het is belangrijk dat jullie ervoor zorgen dat er geen namen op jullie tijdlijn staan, dus als dit zo is dan wil ik vragen of jullie deze uit kunnen gummen/krassen. Dit is zodat de tijdlijnen dan geen persoonlijke gegevens bevatten. Weet iedereen van jullie hoe dit moet? Anders kan ik zo nog even contact hebben met diegene waarbij dit niet lukt?

Ik wil jullie ontzettend bedanken voor jullie deelname! Ik heb veel geleerd de afgelopen 2.5uur en ik hoop dat jullie het ook interessant vonden. Als jullie nog feedback of suggesties hebben over de opzet en wat we vandaag gedaan hebben dan hoor ik die graag. Je kunt die later ook nog mailen naar mij, mocht er iets zijn.

- Zijn er nog suggesties/feedback/dingen die jullie anders zouden doen?

Nogmaals bedankt, en Nivel zal de bol.com tegoedkaart met jullie regelen. Mocht dit niet het geval zijn, dan mogen jullie mij natuurlijk altijd mailen. Nou nog een fijne dag/avond en blijf veilig!